

## AVRUPA GIDA, TEKNOLOJİ VE BESLENME DEKLERASYONU

### GİRİŞ

Birinci Avrupa Gıda Kongresi(Ljubljana,Slovenia,2008) Katılımcıları olarak; FAO/WHO(Roma1992) Beslenme Deklerasyonunu ve WHO'nun Gıda Güvenliği Deklerasyonu(Beijing 2007) destekliyoruz. Bu deklarasyon ile Gıda, Teknoloji ve beslenme alanında, Avrupa için önemli olan konulara dikkati çekmek istiyoruz.

### HEDEF KİTLE

“Avrupa, gıda, teknoloji ve beslenme deklarasyonu”, Avrupa tüketicilerini, politikacıları, bilim adamlarını, Avrupa gıda sanayicilerini, ve diğer paydaşları, hedef almaktadır.

### GIDA VE BESLENME

Gıda insanın büyümesi, gelişmesi, vücut fonksiyonlarını yapabilmesi için, gereklidir. İyi beslenme, dengeli, ve günlük gerekli olan tüm besinlerin ve enerjinin optimum miktarda alınmasını gerektirmektedir. Gıda, güvenli, besleyici, ve sürekli olarak insan haysiyeti ve kültürel kimliğine uygun şekilde temin edilmelidir.

### AVRUPA GIDA BİLİMİ, TEKNOLOJİSİ VE BESLENME

Avrupa gıda bilimi,teknolojisi ve beslenme profesyonelleri ; sürekli olarak gıda üretimi, muhafaza edilmesi, işlenmesi,depolanması, dağıtımı, beslenme ve insan sağlığı ve iyiliği için temel ve uygulamalı bilimlerde araştırmalarla, gelişime önemli katkılar yapmışlardır. Bu meslek grupları çeşitli bilimsel dernek ve organizasyonlar oluşturmuşlardır. Bu organizasyonlar, tek bir ülkede veya bölgesel veya tek bir disiplinde, örneğin, biyoloji, Kimya, Biyokimya, biyoteknoloji, mikrobiyoloji, mühendis, beslenme bilimleri, tıp bilimleri gibi. Bu deklarasyonun amacı, tüm bu disiplinlere, bilim adamlarına, politikacılara, kanun koyuculara, sanayicilere ve Avrupalılara optimum hedefler göstermektir. Bu uyumlu birlik, Avrupayı uluslararası pazarda başarıya, artan miktarda sağlıklı ve güvenli gıdaya, Dünya standartlarında güçlü bilimsel bütünlükte Avrupayı lider yapacaktır.

### AVRUPA GIDA BİLİMİ, TEKNOLOJİSİ VE BESLENMESİNDE UYUMLU BİRLİK

Bu deklarasyonun amacı; Avrupa gıda bilimcileri, Gıda teknologları ve Beslenme uzmanları arasında tartışmayı başlatarak, ilerde entegrasyona ulaşmaktır. İkinci amaç ise Avrupa Gıda sanayisi ile gıda kalite ve güvenlik standartları arasında harmonizasyonuna yardımcı olamaktır. Tüm bu teşebbüsler, gıda bilimi, teknolojisini ve beslenme mesleklerini geliştirecek, ayrıca bu bu mesleklerin, avrupa politikacıları, bilim adamları, Avrupa çevre, sosyal ve kültürel düşüncesinde daha etkili olmasına yardımcı olacaktır. Elbetteki bu, Avrupanın bölgesel özelliklerine, beslenme çeşitliliğine zarar vermeden yapılmalıdır. Çünkü bu çeşitlilik, ileride yeni buluş ve inovasyonları ortaya çıkaracaktır.

### BAŞLICA SORUNLAR

Bu deklarasyon özellikle aşağıdaki sorunların tartışılmasını teşvik etmelidir;

- Gıda, çok önemli politik ve stratejik bir konudur.
- Gıdaların, mikrobiyolojik,kimyasal,fiziksel olarak kontaminasyonu, ve food allerjenleri, toplum sağlığını önemle ilgilendirmektedir.
- Yerel Gıda üretimi yerel kültürü etkiler, biyolojik zenginliği korur, yerel sosyal ve ekonomik istikrara yardımcı olur.
- Uzun mesafelerden nakledilen gıda zinciri, kaliteyi azaltır ve çevreyi olumsuz etkiler.
- Gıda ve doğru beslenme alışkanlıkları, yaşam boyu insan sağlığının korunması ve devam ettirilmesi için anahtar rolü oynar.
- Artan obezite ve mikrobik olmayan diyeteye bağlı kronik hastalıklar, sosyal güvenlik harcamalarını artıran ve toplum sağlığını etkileyen önemli sorunlardır.
- Tüketici eğitimi ve bilgilendirme düzeyi, tüketicilerin bilerek tercihi için yeterli değildir.
- Eğitim ve uygulama düzeyi, gıda zincirindeki tüm paydaşların çözmesi gereken dev bir sorundur.

### GELİŞTİRİLMESİ VE MUHAFAZA EDİLMESİ GEREKEN TEMEL PRENSİPLER

Beslenme açısından yeterli ve güvenli gıdanın temin edilmesi, her tüketicinin temel insan hakkıdır.

- Tüm fertler, gıda, beslenme, ve bunların sağlık etkilerini doğru olarak bilmek hakkına sahiptir.
- Sürdürülebilir bir şekilde; gıda üretimi, işlenmesi, nakledilmesi,dağıtımı sağlanmalıdır. Bu zincirde, sosyal, çevresel, etik, izlenebilirlik ve yasal kurallar dikkate alınmalıdır.
- Özel hedef grupların beslenmesine uygun teknolojik gelişmeler teşvik edilmelidir.
- Doğru ve uygun gıda etiketleme kurallarına, gıda sanayi ve yasal yetkililer uymalıdır.
- Anlaşılır ve bilimsel verilere dayalı, medya iletişimi temel zorunluluk olarak algılanmalıdır.
- Yeterli beslenme, ve sağlıklı yaşam biçimlerinin, hastalıkların azaltılmasındaki rolü vurgulanmalıdır.
- Her şahıs gıda ve beslenme eğitimini erken yaşlarda alarak, kendi sağlık ve uygun besin seçme sorumluluğunu alma hakkına sahiptir.
- Gıda sanayi yöneticileri, gıda güvenliği ve beslenme konusunda uzmanlığa ihtiyaç olduğunu, bunları sağlamak için gerekli kaynakların ayrıldığını anlamış olmalıdır.

### BAŞLICA AKTİVİTELER

Bu deklarasyon aşağıdaki başlıca aktiviteleri teşvik etmektedir;

- Gıda üreticileri, işleyicileri, ve perakendecileri, gıda zincirinin her aşamasında, yasal zorunluluklara ilaveten, etik ölçüleride dikkate almalıdır.
- Uzmanlar profesyonel ve etik kurallara göre davranmalıdır.
- Devletler ve tüm yetkili kurumlar, ulusal yasal uygulamaları, ve politikalarını etkin bir şekilde global değişimlere uyumlu olacak hale getirmelidir.
- Devletler ve tüm yetkili kurumlar, ulusal gıda yasalarını ve politikalarını, sosyal, kültürel farklılıkları, ve özel ihtiyaçları dikkate alacak şekilde geliştirmelidir.
- Tüm gıda bilimi, beslenme, ve teknoloji uzmanları; tüketiciye daha etkili ve doğru bilgi aktaracak, bilgi transfer sistemlerini kuracak, eğitim sistemleri için çalışmalıdır.
- Her insan, gıda seçme ve sağlığını koruma sorumluluğunu almalıdır.
- Bu deklarasyonu imzalayanlar, kendi güçleri ile bu prensiplerin gerçekleşmesi için gereken her türlü çabayı gösterecektir.

İmza;

Profesor Peter Raspor,

Birinci Avrupa Gıda Kongresi ve 40 ülke Kongre elçileri Komite Başkanı